

TOMIS

PENTRU POPOR

REDACTAT de
SEMENARUL TEOLOGIC
sub patronajul

P. SEVERSCOP GHERONTIE

-CONSTANȚA-

CU PRIMEȘUL 49020

Pacea casnică † Gherontie
 Să ne rugăm Domnului! . . . Ec. Iulian Constantinescu
 Viața Sf. Ioan Botezătorul Preot Gh. L. Popescu
 Unirea Principatelor M. Papastopoi
 De ce nu sunt toți oamenii bogați? . . . V. Măgureanu
 Despre turbare H. Ciocan
 De ce să păstrăm obiceiurile strămoșești? . Sorescu Gh.
 Cel mai mare rău Ierom. N. Criveanu
 Rusia în trecut și azi I. C.
 Sături † Gherontie

2. 35-869/1963

Institut de Arte Grafice „Dobrogea Jună” Constanța

Creștine,

Această cărțuție este un talant. Nu-l îngropă. Citește rând cu rând, tot ce este scris, și vei înmulți talantul.

Apoi, să n'o rupi, nici s'o arunci. Dă-o și altora s'o citească, pentruca așa făcând, talantul să aducă dobândă.

Spre știință

Redacția este sub îngrijirea Seminarului teologic, cu care se face schimbul de reviste și unde se primesc articole de publicat.

Revista apare sub administrația Sf. Episcopiei, unde se vor trimite abonamentele și corespondența.

TOMIS PENTRU POPOR

Costă anual 30 lei

Un număr 3 lei

P. C. Preoți, D-nii Cântăreți, D-nii Consilieri, Domnii Epitropi și elevii seminariști sunt rugați să-l răspândească în popor.

Pacea casnică

FIILOR,

Cu ziua de 1 Ianuarie se începe un an nou. Cel trecut a intrat în veșnicia celor ce-au fost.

Faptele noastre bune sau rele, parte ni s'au răsplătit de dreptul judecător, după meritul sau pedeapsa ce ne-am agonisit prin ele. Altele, poate ni se vor răsplăti în cursul anului acestuia; căci, mai ales când merităm iertare, Dumnezeu nu se grăbește.

Să ne facem socoteala, începând chiar de azi, asupra faptelor noastre din anul trecut și, dacă conștiința noastră este dreaptă, ea ne va arăta unde am greșit.

De vom descoperi păcate, să căutăm a ne ușura de ele în cursul anului ce începe azi.

Vă îndemn, dar, fiilor să căutați pacea casei voastre și s'o urmați.

Copii, ascultați pe părinții voștri și vă supuneți lor. Cinstiți-i ca, după porunca cea dintâi a lui Dumnezeu, — „*Să vă fie vouă bine și să trăiți ani mulți pe pământ*”.

Părinților, iubiți-vă copiii voștri, și creșteți-i în frica lui Dumnezeu și în rușinea de oameni, întru învățătura și certarea Domnului.

Slugilor, ascultați pe stăpânii voștri, supuneți-vă lor, fiți sinceri și devotați lor, căci, nu slujiți oamenilor, ci lui Dumnezeu, știind încă și aceasta că, orice bine facem, fie sluga, fie stăpânul, vom lua plată de la Domnul.

Și voi, stăpânilor, asemenea să faceți cu slugile voastre, știind că unul este stăpânul nostru al tuturor. (Efes. VI. 1-9).

Astfel vom petrece un an bun și va fi pace în casa noastră. Amin.

† GHERONTIE

Să ne rugăm Domnului!

Creștine, te rogi tu lui Dumnezeu? Intrat în casa ta, îți aduci tu aminte că nu ești niciodată singur și că lângă tine se află Dumnezeu? Toate neamurile pământului au căutat pe Dumnezeu, s'au închinat Lui și i-au cerut sprijinul, știind că de la El avem viața, prin El ne mișcăm și în El suntem.

O păgână, trecând la credința creștină și auzind pentru prima dată vorbind un preot, a șoptit vecinei sale: „De mult am simțit că există un astfel de Dumnezeu”. În orice om se află năzuința de-a cunoaște pe Dumnezeu, de-a se ruga Lui, de a se teme și de a-L iubi.

Vei face tu, creștine, altfel decât te îndeamnă cugetul tău și te povățuește Biserica?

În vremuri de restriște și nevoe, în clipe de desnădejde în fața păcatului, omul și-a înălțat sufletul spre Dumnezeu și a strigat: „Miluește-mă Dumnezeule după mare mila Ta și după mulțimea îndurărilor Tale”. Un preot întrebă pe un rănit într'una din cele mai grozave lupte: „Obișnuești tu să te rogi lui Dumnezeu?”, la care acesta îi răspunse: „Numai câteodată; dar Sâmbătă seara în timpul luptei, m'am rugat și cred că se rugă toată lumea împreună cu mine”. Psalmistul ne spune despre o furtună pe mare: „Valurile se suiau spre ceruri, se pogorau în adânc; sufletul le eră pierdut în fața primejdiei; apucați de amețală, se clătinau ca un om beat și zadarnică le eră toată iscusința. Atunci, în nevoia lor, au strigat către Domnul și El i-a izbăvit din necazurile lor”.

În clipa când harul lui Dumnezeu s'a coborât asupra omului ca să-l ferească, să-l facă să împlinească lucrul cel sfânt și vrednic de izbăvire, acesta și-a întors din nou privirea spre Tatăl ceresc și cu inima fierbinte l-a mulțumit pentru darurile nemăsurate.

Nu numai în ceasurile grele pentru viața omului, nu numai în cele de mulțumire față de binefacerile dumnezeiești, dar și în cele în care omul pornește la o faptă de o mare răspundere în fața lui și a semenilor săi, omul, simțindu-se lipsit de mijloace îndestulătoare, cere ajutorul lui Dumnezeu. Solomon, ales domn în urma tatălui său David, simțindu-și puterile mici în fața datoriilor grele de rege, scoate din sufletul său această rugă-

ciune: „Doamne, Dumnezeu meu, dă robului tău o inimă pricepută, ca să judece pe poporul Tău, să deosebească binele de rău! Căci, cine ar putea să judece pe poporul Tău, pe poporul acesta, așa de mare la număr!”.

Dumnezeu este făcătorul iunii întregi. El este tatăl tuturor oamenilor și precum noi iubim pe copiii noștri, cum nu și-ar iubi pe fiii săi, Dumnezeu, care este iubire? Se îngrijește, deci, de noi și veghiază asupra fiecăruia din noi.

Ce bucurie mai mare decât aceea de-a căuta să rămânem mereu în legătură cu Dumnezeu și de-a contopi prin dragoste sufletul nostru cu al Celui ce ne-a făcut? De aceea, rugăciunea este cea mai dulce și singura noastră mângâiere; ea însuflețește sufletul nostru ars de păcat, precum roua răcorește florile veștejite de secetă.

Cui te poți tu adresa mai bine decât lui Dumnezeu, atunci când te desparti pentru totdeauna de cea mai iubită ființă de pe lume? Cui îți încredințezi gândurile tale, atunci când virtutea ta este neînțeleasă și cinstea ta este veștejită de lume? De la cine aștepti ajutor în nevoile și amărăciunile tale? Cui mulțumești cu lacrimi de bucurie, pentru binefacerile revărsate asupra întregii tale ființe, dacă nu lui Dumnezeu cel atotputernic, îndurător și drept?

Nu simți tu, creștine, cum rugăciunea ta, înălțată spre Dumnezeu cu inima și cugetul curat, te ușurează în necazuri, te mângâie în mijlocul durerii și-ți curățește bucuria întinată? Cum ea varsă în sufletul tău ceva întăritor și dulce, un parfum ceresc? Incercând asemenea clipe de înălțare sufletească, de ușurare a inimii, de curățire a vieții tale, de izbăvire de păcat, vei striga din nou către Dumnezeu: „Ferice de cel cu fărădelegea iertată și de cel cu păcatul acoperit! Ferice de omul căruia nu-i ține în seamă Domnul nelegiuirea și în duhul căruia nu este viclenie... Neprihăniților, bucurați-vă în Domnul și veseliți-vă! Scoateți strigăte de bucurie, toți cei cu inima fără prihană!”.

Econom IULIAN CONSTANTINESCU



Sfântul Ion Botezătorul

-- Pe malurile Iordanului --



În al cincisprezecelea an al împărăției Cezarului Tiberiu, pe când Ponțiu Pilat era procuratorul Iudeei, Irod tetrarh al Galileei... în zilele arhieriei Ana și Caiafa fost-a cuvântul lui Dumnezeu către Ioan, fiul lui Zaharia, în pustie. Atunci el umblă prin toată împrejurimea Iordanului, propoveduind botezul pocăinței, întru iertarea păcatelor, spunând: pocăiți-vă că s'a apropiat împărăția cerurilor. El este acela despre care a zis Isaia: „Glasul celui ce strigă în pustie: pregătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui. Atunci ieșea la el toți din Ierusalim și din toată Iudeea și din împrejurimile Iordanului, mărturisind păcatele lor. Și văzând Ioan pe mulți din Farisei și Saduchei, viind la botez, le zise: pui de năpârcă, cine v'a arătat că veți scăpa de mânia ce va să fie? Faceți deci roaște vrednice de pocăință. Acum securea stă la rădăcina pomilor și tot pomul care nu face rod bun se taie și se aruncă în foc.

Și mulțimile îl întrebau zicând: Atunci ce să facem? Răspunzând Ioan le grăia: Cel ce are două haine să dea celui ce nu are și cel ce are demâncaș să facă deasemenea. Și au venit vameșii să se boteze și i-au spus: Invățătorule, noi ce să facem? El le-a răspuns: Nu luați de la nimeni nimic mai mult peste ce vă este hotărât. Și îl întrebau și ostașii zicând: Dar noi ce să facem? Rostit-a și către ei: Nu asupriți pe nimeni, nu năpăstuiți pe nimeni și fiți mulțumiți de plata voastră. Iar poporul fiind în așteptare se întrebau toți despre Ioan, în cugetul lor: Să nu fie el cumva Christos? Când au trimis Iudeii, din Ierusalim, preoți și leviti ca să-l întrebe: Cine ești tu? El a mărturisit și n'a tăgăduit, ci a mărturisit că: Nu sunt eu Christos! Ei l-au întrebat: Dar ce ești? Ești Ilie? Zis-a el: Nu sunt Ilie. Ești tu Proorocul? A răspuns: Nu. Atunci i-au zis: Cine ești? Ca să dăm un răspuns celor ce ne-au trimis. Ce spui tu despre tine? El rostit-a: Eu sunt

glasul celui ce strigă în pustie: Indreptați calea Domnului, după cum a grăit Isaia proorocul. Iară cei trimiși erau dintre Farisei. Apoi l-au întrebat și i-au zis: Atunci, de ce botezi, dacă nu ești Christos, nici Ilie, nici Proorocul? Ioan le-a răspuns următoarele: Eu botez cu apă; dar în mijlocul vostru se află unul pe care voi nu-l știți. El este cel care vine după mine, care a fost înaintea, și căruia eu nu sunt vrednic să-i desleg cureaua încălțăminteii. El ține lopata în mâinile sale, și-și va curăți aria și va adună grâul său în grâнар, iar pleava va arde-o cu foc nestins. În acest timp, a venit Iisus din Galileia, la Iordan, către Ioan, ca să se boteze de la el. Ioan însă îl oprea zicând: eu am trebuință să fiu botezat de tine și tu vii la mine? Și răspunzând Iisus a zis către el: lasă acum, căci așa se cuvine nouă să împlinim toată dreptatea. Atunci, l-a lăsat. Iar după ce s'a botezat Iisus, îndată a eșit din apă și iată cerurile i s'au deschis și a văzut Duhul lui Dumnezeu, pogorându-se ca un porumbel și viind peste el. Și iată glas din ceruri care a zis: Acesta este fiul meu cel iubit întru care, bine am voit. Iisus după aceea a fost dus de Duhul în pustie ca să se ispitească de diavolul. Iar Ioan a mărturisit, zicând: Văzut-am Duhul coborându-se din cer, ca un porumbel și rămânând deasupra lui. Și eu nu-l știam, dar cel ce m'a trimis să botez cu apă, acela mi-a vorbit: Peste care vei vedea Duhul pogorându-se și rămânând deasupra lui, acesta este cel ce botează cu Duhul Sfânt. Iar eu am văzut și am mărturisit că acesta este Fiul lui Dumnezeu.

PREOT GH. L. POPESCU



Unirea Principatelor

— 24 Ianuarie 1859 —



Sunt zile mari în viața fiecărui om, zile de supărare și zile de bucurie. Și mai târziu își aduc aminte oamenii de zilele bune și de cele rele. Și ne aducem aminte nu numai de împrejurările prin care am trecut noi, ci și prin cele ce au trecut ai noștri, familia noastră.

Dar noi toți, cari vorbim la fel, muncim la fel, trăim la fel, noi Românii suntem ca și o familie mare. Și cu cât omul e mai chiabur și are mai mult, cu atât are și griji mai multe; dar familia noastră mare, neamul nostru românesc, câte griji nu are el! Ca toate să meargă cât mai bine, ne-am pus conducători dintre noi, firește pe cei mai pricepuți dintre noi, și aceștia au grije ca familiei noastre celei mari, neamului românesc, să-i meargă cât mai bine.

Și Doamne, prin multe greutăți a trecut neamul acesta! Barbarii păgâni, vrășmași la suflet, pizmuind hărnicia și bunătatea noastră, ne-au jefuit și ne-au batjocorit munca noastră. Dar noi, cari ne pricepeam bine la plug, a trebuit să ne începem de la o vreme și la mănuit armele și neamurile acelea barbare s'au mai potolit.

Dar tot au rămas în vecinătatea noastră; Ungurii, Turcii, Rușii, Tătarii ne-au tot bântuit pământul, țara noastră, iar armatele acelora se băteau între ele, aici la noi, ca la ei acasă.

Și neamul nostru nu mai eră slobod în țara lui, ci, împărțit în mai multe țărișoare: Moldova, Muntenia, Ardealul, zăceau sub robie străină. Nu prea se încumetau dușmanii aceia să facă orice în țările noastre, dar jalea eră destulă, ba încă și din trupul țărilor noastre au răsluit fiecare câte o bucată bună, dorind să înghită în stomacul lor nesățios tot ceea ce eră pământ românesc.

Dar Dumnezeu poartă de grije și el n'a lăsat să se înfăptuiască această nelegiuire.

Purtarea noastră vrednică și nedreptatea durerilor noastre s'au auzit în toată lumea și neamuri îndepărtate au sărit să ne ia apărarea: Englezii, Italienii, Francezii.

Și aceia au purtat războiul pentru noi și au făcut așa ca nici Turcii, nici Rușii să nu mai aibă drept de a porunci în țările românești Muntenia și Moldova. În Transilvania porunciră încă multă vreme Ungurii și numai în paguba noastră. Dar, dușmanii noștri au căutat să pună bețe 'n roate celor ce vroiau să ne facă bine și doar cei ce ne vroiau binele, nu se gândeau să ni-l facă cu sila, ne-au întrebat cum ne-ar fi voia să trăim.

Am fi vrut noi multe, dar ne-am mulțumit și cu puțin; nu ceream decât să fim slobozi să ne conducem după legi, nu după bunul plac al unuia și al altuia și apoi dorința cea mai fierbinte era ca Românii din Moldova, atât câți mai rămăseseră în urma răpirilor dușmanilor, să se unească cu cei din Muntenia. Și, doar, la urma urmei, noi am fi avut dreptul să ne hotărîm soarta, dar dușmanii noștri nu ne slăbeau. Au făcut ceea ce au făcut, sau mai degrabă au stricat ceea ce făcuseră prietenii noștri.

N'a ieșit rău, dar n'a fost destul: țările rămân ca și slobode de Turci, se capătă dreptul ca Moldova și Muntenia să se fie fiecare după legile ei, dar de unirea lor nici vorbă.

Și atunci au întors-o Românașii noștri și au mai făcut-o și după capul lor. Dusese vorba ca fiecare țărișoară să-și aleagă Domnul lor.

Și la 5 Ianuarie 1859 au ales Moldovenii pe unul de-al lor, pe Alexandru Ioan Cuza, boier învățat, iubitor de țară și oameni; a fost bucurie mare, că de mult nu mai avuseseră Moldovenii domn după placul lor.

Și Muntenii aveau mulți oameni vrednici ca să le conducă țara, dar au socotit altfel: căpătaseră voie să aleagă domn pe oricine, dar ceea ce doreau ei mai mult, să-și unească țara lor cu Moldova, nu li s'a îngăduit; și atunci au chibzuit să aleagă Domn pe domnitorul Moldovei, Alexandru Ioan Cuza. Nu li

18973
08723

1929
1859
=70

se putea spune că s'au unit cu Moldovenii; dar având acelaș Domnitor, acela i-ar fi condus deopotrivă.

Și așa au făcut: la 24 Ianuarie se împlinesc 68 de ani, de când Muntenii au ales domnitor pe Alexandru Ioan I al Moldovei. Și mare a mai fost bucuria în toate sufletele de Români! Și Alexandru I. Cuza fù vrednic de încrederea celor ce-l aleseseră. Cu ajutorul altor Români vrednici, a făcut așa ca Moldova și Muntenia să se facă un singur trup și suflet, iar neamurile cealalte au trebuit să ne recunoască isprava.

Acestea le-au făcut Români buni de la 24 Ianuarie 1859. Dar Români buni au mai fost și încoace după pilda acelora. Prin multe suferințe, lupte și jertfe au isbutit să câștige pentru neamul nostru granițele ce i se cad și pe care le are astăzi: Nistru și Tisa, Dunăre și Mare. M. P.



De ce nu sunt toți oamenii bogați ? (După Albina Decembrie 1922)



Stă odată de vorbă Dumnezeu cu Sfântul Petru. Mai spusese ei mai una, mai alta, până când din vorbă în vorbă se pomeniră că vorbiau de sărăcie și de bogăție.

— Mărite Doamne, de ce nu sunt toți oamenii bogați? întrebă Sfântul Petre.

Dar Dumnezeu Cel A-Toate-Știutor, se făcù că n'a auzit ce-l întrebă și îl lăsă să-i răspundă altădată.

Trece pe urmă multă vreme. Și într'o zi Sfântul ce zice:

— Petre, uite ce gândesc eu: vreau să fac un palat mare aici în rai, unde să sălășluiască sufletele celor drepți. Vreau să fie atât de înalt, atât de lat și cu atâtea odăi. Du-te tu pe pământ și vezi n'ei găsi lucrători, cari să-mi ridice palatul? Acù de plată, vezi tu, tocmește-te cu ei.

Și Sfântul Petru pornește pe pământ. În anul acela, pe pământ, din mila lui Dumnezeu, eră belșug mare. Toată lumea nu ducea lipsă de bucate, ba mai aveau și de prisos. Și Sf. Petru o ia spre soare-răsare. Merge el ce merge, până când nemerește la un sat. Se strânseră oamenii când îl văzură și atunci el le zise tare, ca să audă oricine:

— Măi oameni buni, am nevoie de lucrători, să-mi ridice un palat cu atâtea odăi, lung de atâția pași, lat de atâția. Cări mergeți? că doar vă plătesc, nu vă e treaba de geaba.

Deocamdată, nimeni nu răspunse; dar, după ce șoșotiră ei între ei, unul mai bun de gură zise:

— Apoi, creștine al lui Dumnezeu, mergem, dar să ne dai atât!

Și-i spuseră un preț de o sută de ori mai mare decât făcea lucrul.

— Bine, măi creștini, păi pe ce cereți voi atât? Ai? le zise Sfântul.

— Apoi, dacă-ți place, dacă nu, noi nu te rugăm. Că avem bucate anul ăsta, să le dăm și pe gărlă.

A plecat Sfântul. Văzuse el că n'o scoate cu ei la cale. Umblă 'ncoace, umblă 'ncolo, doar-doar o găsi pe cineva. A cutreerat toată partea răsăritului, dar toți n'aveau nevoie de parale și n'a găsit pe nimeni.

— S'o iau spre soare apune, că poate oiu găsi pe acolo, se gândi Sfântul Petre.

Da acolo ce să vezi? Oamenii din partea locului aveau bucate și bani mai din belșug ca cei dela răsărit și nici nu voiau să audă de lucru. Dacă se mai găsi vreunul pe ici pe colo, atunci acela cerea bani cu nemiluita.

— Rău făcuși, Doamne, că le-ai dat bogăție multă, zicea în sine Sfântul Petre.

Dacă văzù că nici aici nu face nimic, o luă spre miază-noapte. Dar nici la miază-noapte, nici la miază-zi nu putù să găsească nici un lucrător.

— Dacă avem bani și bucate, de ce să mai lucrăm la alții?, ziceau ei.

Ostenit, necăjit și amărât, se duce la Dumnezeu.

— Mărite Doamne, am umblat pământul în lung și 'n lat, da ani umblat degeaba că n'am găsit nici un lucrător.

— Da de ce Petre?

— Apoi, din bunătatea milei Tale, pământul a dat anul ăsta roade cum 'nu s'a mai pomenit. Toți au bani, toți au magaziile pline cu bucate și nimeni nu mai vrea să lucreze, fiindcă toți sunt bogați.

— Hei Petre, acū ți-aduci aminte că m'ai întrebat odată de ce nu sunt toți oamenii bogați?

— Mi-aduc, Doamne.

— Vezi că, dacă s'au îmbogățit, nu vor să mai lucreze?

— Văd, Doamne.

— Pentru aceea, i-am făcut pe unii bogați și pe unii săraci; ca cei bogați să se ajute cu cei săraci. Cel bogat să aibă nevoie de cel sărac, iar cel sărac să alege să ajute pe cel bogat. Nu ți-am răspuns atunci, ca să-ți răspund acū, după ce te-ai încredințat tu cu ochii tăi, că așa e.

VALERIU MAGUREANU



DESPRE TURBARE

Necazurile omului sunt multe și mari.

O vorbă bătrânească spune să nu dai omului cât poate răbdă.

Câte odată, durerile întrec chiar răbdarea omului. In acest caz intră și o boală: turbarea.

Bun sănătos, te atinge un câne, mergând pe drum sau la un vecin.

Rana e mică și se vindecă chiar când este mare. Nu mai urmează nimic altceva, când animalul este sănătos.

Uneori nici nu este nevoie să te muște.

Vezi cânele tău cam supărat și îl desmierzi.

Dacă el este bolnav și dacă te linge pe mână și ai o mică sgârâitură, — oricât de mică, — te vei îmbolnăvi la sigur.

Și alte animale pot da turbarea: pisica, oaia, capra, vitele cornute. Aceste animale se pot îmbolnăvi de turbare fără să fie mușcate; omul însă, numai după ce a fost mușcat. Două săptămâni până la două luni. După această întâmplare, omul bolnav nu mai simte nimic. După acest timp vede că are furnicături, întâi la locul cu pricina. Atunci poate își mai aduce aminte de întâmplare, dar este prea târziu. Leacul trebuie căutat de la început. Dar să urmărim bolnavul până la urmă. Omul este bine să știe cât de mult, în unele cazuri poate că prinde frică și frica este începutul înțelepciunii — spun bătrânii.

Furnicăturile cu pricina devin din ce în ce mai dese, se fac arsuri sau dureri svâcnitoare, ori fulgerătoare. Boala începe să roadă. Pe urmă bolnavul își schimbă frica: devine tăcut, se îngrijește de starea lui și caută singurătatea. De lucru nu poate să mai vadă, căci o durere supărătoare de cap nu-l mai slăbește.

Nu poate să doarmă, iar dacă ațipește puțin, se sbate în visuri rele. Peste 5—6 zile nu mai poate răsufla ca un om sănătos și de acum începe chinul.

Când vrea să bea ceva, se înneacă (și suferă durere. Este nevoit să nu mai înghită nimic. Dar o sete usturătoare îl chinuiește și apa, care i-ar alina arsura setei, îi face dureri. De aceea, când cineva îi dă să bea, bolnavul înspăimântat se dă înapoi, cu ochii sticloși, cu fața încordată de suferință și de spaimă.

Picioarele și mâinile îi tremură, iar corpul se înfioară. De spaima cea mare, bolnavul nu va mai putea înghiți nimic.

Nu numai când vede apa sau alte băuturi se va umple de spaimă, dar chiar la cel mai mic șgomot de curgere el este apucat de același spasm: *animalul sau omul bolnav de turbare se teme de apă*. Apoi urmează chinul de pînă înșetată, care nu-și poate potoli setea și care tremură numai când se gândește la unul din accesele pe care le-a avut.

De-acum, semnele turbării se vor arăta în plin: bolnavul nu mai poate stă locului: se ridică, merge, devine furios.

Strică lucrurile din casă, țipă, urlă.

Gura i se umple de bale, ochii devin sticloși și cu fața de nebun, caută să muște, să sară pe fereastră. Doar pe-ai lui de-i mai ocolește. Când cade sleit de oboseală, se odihnește ca să înceapă din nou. Inăbușit.

Și, dacă nu moare în timpul unuia din atacuri, poate dura lucrul acesta 4-5 zile. Pe urmă, puterea atacului slăbește, omul nu mai are spasmuri dese și se mai odihnește câte puțin.

Poate să bea și să înghită câte ceva și după altă zi—moare.

* * *

Pasteur, un învățat dintr'o țară soră cu a noastră, a fost înduioșat de suferințele ce aduce această boală. Ani de zile s'a închis în odaia lui de lucru și a muncit ca să găsească un leac.

Dumnezeu li-a ajutat, iar țara lui, Franța, l-a răsplătit cu cea mai mare medalie, care se dă numai ostașilor viteji, nu și civililor — cum era el.

Și atunci, a socotit și el să facă o zi de sărbătoare: cu pieptul împodobit cu marele semn al cinstei s'a dus la țară, la bătrânul său tată care mai trăia și care avea și el aceeași medalie de când fusese ostaș în armata lui Napoleon.

Pasteur li-a povestit cum țara i-a dat și lui, pentru știință, ceiace dăduse tatălui pentru vitejie. Și bucuria acelei zile, i-a răsplătit truda trecută. Iar vorba că din viță nobilă răsare vlăstarul bun, s'a adevărit din nou.

În zilele noastre, un câine turbat poate să ne deie un necaz, dar nu o boală fără leac.

Fiecare știe, că îndată ce ai fost mușcat, te duci la *institutul antirabic* din București; dacă se poate, iei și capul animalului care te-a mușcat; dar acest lucru nu se cere numaidecât; -- doctorii te vor feri la sigur de urmările rele ale boalei. Și fiecare poate să ia aminte, că, dacă *Pasteur*, prin muncă necurmată de ani de zile, a isbândit să facă un lucru aproape necrezut pe timpul său, cum este leacul împotriva turbărei, — apoi tu singur, cât n'ai putea să faci în satul tău, și în gospodăria ta, dacă te-ai înarmă cu gândul cel curat și muncă necurmată și cinstită?

H. C.

De ce să păstrăm obiceiurile strămoșești?

Trecutul nostru a fost plin de suferințe amare. Abia în fașă, neamul românesc este părăsit de mama sa duioasă, Roma, și lăsat pradă barbarilor năvălitori și prigonirilor soartei nemiloase. De aceea, el crește cu sufletul plin de necazurile pe care i le pricinuesc dușmanii, în mijlocul naturii care-l apără. De la părinți el moștenește, însă, cântece neprețuite de iubire, de jale și de dor, pe care el le cântă când este întristat, colinde și multe obiceiuri pe care le practică cu prilejul celor mai însemnate sărbători creștinești.

Aceste obiceiuri sunt în adevăr o comoară, care a fost păstrată din vremuri vechi din tată 'n fiu până târziu, adică până în vremea noastră.

Strămoșii noștri le prețuiau și mai mult decât noi. Chiar la începutul veacului trecut, irozii erau ținuți în mare cinste, Ciar fiii boerilor celor mai mari, îmbrăcați în haine de ștofă aurită, mergeau la curtea domnească și la casele boierești de reprezentau scenele religioase.

Astăzi, însă, se practică mai mult la țară și nu pe întreg pământul vechii Dacii.

Cât de frumos este la țară să vezi pe copilași umblând prin troienele de zăpadă cu steaua, ca să vestească lumii pe Mântuitorul cel mult așteptat! Cât de fericit se simte oricine, privindu-i pe voioși și mândri sunt în costumele cele frumoase ale Magilor, ale lui Irod și ale celorlalte personaje!

Însă, pe câtă vreme la țară copilul aleargă pretutindeni să-și caute și să răspândească totodată această bucurie, la oraș copiii stau împrejurul pomului de Crăciun, încărcat cu jucării și daruri. Acesta este un obicei nemțesc, care nu ne amintește nimic despre viața sbuciumată și plină de suferințe a neamului nostru.

Cât de vorbitoare sunt în schimb colindele noastre! Ele ne arată obiceiurile strămoșilor, ocupațiile lor, suferințele lor; dar

mai presus de toate, din ele iese la iveală simțirea religioasă, de care ei erau pătrunși atât de mult. Ca și slujba dumnezeiască, le-am auzit tot mereu de la nașterea neamului nostru și cu toate acestea ele sunt mereu frumoase și ne umplu de simțiri adânci.

Pe de altă parte, ele ocupă un loc de cinste în poezia poporului nostru. Ele sunt ca o piatră de preț în coroana de simțiri ale sufletului românesc, pe care el le-a exprimat în poezia sa.

Cu sute de ani înainte de ivirea primelor cărți tipărite de noi, Românul își avea doinele sale pline de duiosie, povestirile minunate cu Feți-Frumoși și colindele, care ne amintesc pe strămoșii noștri.

Trebuie să le prețuim nu numai pentru frumusețea lor, ci și pentru vechimea lor.

Un ciob, găsit în orice parte a acestei provincii sau oriunde sunt urme de-ale strămoșilor, este cercetat cu atenție de oamenii pricepuți. Dacă acest ciob ne spune ceva despre viața poporului nostru, este dus și așezat cu mare grijă în muzeul național din București.

Dacă aceste sfărâmaturi, care au străbătut veacurile ca să ajungă până la noi, se bucură de atâta cinstire din partea noastră, decât mai mare cinstire trebuie să se bucure colindele și obiceiurile, pe care ni le-au lăsat strămoșii noștri Daci și Romani și din care cunoaștem limpede sufletul și gândurile lor.

Avem dreptul să ne mâhnim că nu ne îngrijim îndeajuns să păstrăm cele din urmă rămășițe ale vieții strămoșești și le înlocuim de multe ori cu obiceiuri streine de viața neamului nostru.

Un popor care-și pierde predaniile și obiceiurile vechi, cântecele și colindele strămoșilor, se va stinge fără să lase urme.

Acestea ne deosibesc de alte popoare și cine a dorit să cunoască bine pe Români, a trebuit să cunoască cântecele noastre ce se aud în creierii munților, pe câmpii, la țară, în gura fetelor și flăcăilor la clacă, la muncă, cu oile la pășune; ce obiceiuri și ce colinde avem; ce limbă vorbim; ce credințe și ce port avem,

Păstrându-le cu sfințenie și lăsându-le urmașilor, vom dovedi cinste și evlavie față de părinții noștri.

Să căutăm să reînoim ceea ce timpul și nepăsarea noastră caută să arunce fără milă în prăpastia uitării.

Să răsădim mai temeinic aceste podoabe pe cale de a fi desrădăcinate, pentru ca și urmașii noștri să se bucure de ele.

Să păstrăm cu credință tot ceea ce am moștenit, adică: limba, portul, obiceiurile, sufletul plin de voie bună, credința strămoșească, așa după cum avem neștirbit în hotarele României-Mari, pământul îngrășat de veacuri cu sângele cel sfânt și scump al părinților noștri.

SORESCU GH.

Clasa VI-a Seminar

Cel mai mare rău

Un rege din Persia a întrebat odată pe trei din cei mai de seamă înțelepți din țara lui:

— „Care nenorocire e mai mare pe lumea asta?”

Cel dintâiu a răspuns:

— „Bătrânețea, însoțită de neputințele trupului și de slăbiciunile minții, de sărăcie și de boli, e cea mai mare nenorocire”.

Cel de-al doilea a spus:

— „Să fii sărac și fără nădejde de-a scăpa de sărăcie; să fii bolnav și pe deasupra nerăbdător, e și mai rău. Nerăbdarea este cel mai mare rău”.

Cel de-al treilea a răspuns:

— „Ceea ce este mai de temut, este să aibi moartea în față și să știi, că ți-ai risipit viața, fără să fi făcut nimic pentru a moșteni viața veșnică. Iată cea mai mare dintre toate nenorocirile”

Regele spuse, că al treilea are dreptate. Și dete poruncă să fie răsplătit cu bani.

IEROM. N. CRIVEANU (Puterea unui copil)

Rușii în trecut și astăzi

—000—

Intre anii 1860 și 1870, venitul național al Rusiei eră de 20 milioane ruble pe an. Spre anul 1890, această creștere atingeă de la 90 la 100 milioane. Inainte de războiu, venitul național rus eră de *2 miliarde aur pe an*. In 1925 venitul național al Rusiei a fost de 20 milioane ruble pe an, adică întocmai ca acum 65 ani. Constatăm, deci că sub ocărmuirea bolșevică, Rusia nu numaică n'a propășit spre mai bine, ci a dat cu multă vreme înapoi.

Nefericitul popor rus, care și-a pus zadarnică încredere în revoluție și în conducătorii de azi!

I. C.



SFATURI

Când nu poate cineva să oprească răul, cel puțin să nu fie părtaș la sporirea lui.

Când Apostolii întrebau pe Mântuitorul despre sfârșitul lumii, El le-a răspuns:

„Nu este al vostru a ști anii sau vremile pe cari Tatăl le-a pus întru stăpânirea Sa”.

Așadar, toți cei ce prorocesc vremea, când va fi sfârșitul lumii, sunt înșelători și vicleni.

Creștinul adevărat este dator să fie totdeauna cu luare aminte la semnele despre cari ni se spune în Sf. Evanghelie pentru aceasta, și să fie gata.

† GHERONTIE



— Iubiți pe vrăjmașii voștri, faceți bine celor ce vă urăsc pe voi; binecuvântați pe cei ce vă blastemă, rugați-vă pentru cei ce vă aduc vătămare (Luca VI, 27, 28).

— Bărbatul datornică iubire să-i dea femeii; așijderea și femeia bărbatului (I Corinteni VII, 3).

— Voința lui Dumnezeu aceasta este: sfințenia voastră, ca să vă feriți de desfrânare (I Tesaloniceni IV, 3).

— Să nu defăimați pe nimeni, să nu vă gâlceviți cu nimeni, să fiți liniștiți, să arătați către toți oamenii deplină blândețe (Tit III, 2).

* * *

— *Ghici ghicitoarea mea*: ce nod cu gura se înoadă și cu mâini nu se desnoadă? (Cununia).

— Ciugurele, mugurele, merg pe drum înșirățele; iară ciugur mugur pe brânci tupilat, s'a pus la vânat. (Oile cu lupul).

— Am o găină c'o aripă albă și c'una neagră; cu cea albă împrăștie și cu cea neagră adună. (Ziua și noaptea).

— Am doi umerei, doi luceferei; până unde-i arunc, pân'acolo ajung. (Ochii).



Institut de Arte Grafice „Dobrogea Jună” Constanța

www.ziuaconstanta.ro